Lietas Nr. C20266513

2013.gada 29.novembrī

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Liepājas tiesas

tiesnese L.Laure

2013.gada 29.novembrī Liepājā, Tiesu ielā 5 rakstveida procesā izskatījusi civillietu SIA „Ātrais kredīts" maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par naudas piedziņu, konstatēja:

2013.gada 3.jūnijā SIA „Ātrais kredīts" cēlusi maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. A/ par kredīta parāda Ls 100, procentu Ls 100, līgumsoda Ls 200 un zaudējumu Ls 5,25, kopā Ls 405,25 un radīto tiesāšanās izdevumu Ls 64,09 kopsummā piedziņu, lūdzot atzīt prasītājas tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos 6% no 100 gadā no neatmaksātās kredīta parāda summas Ls 100 līdz sprieduma izpildei.

Pieteikumā norādīts, ka, saskaņā ar 2012.gada 30.martā prasītājas mājas lapā www.atraiskredits.lv starp SIA „Ātrais kredīts" kā aizdevēju un /pers. A/ kā aizņēmēju noslēgto līgumu, prasītāja uz aizņēmēja bankas kontu pārskaitījusi kredīta summu Ls 100. Kredīta atmaksas termiņš noteikts 28 dienas, t.i., līdz 2012.gada 9.jūnijam, maksājot kredīta lietošanas procentus par 28 dienām – Ls 24. Atbildētājs atkārtoti 2012.gada 11.jūnijā aizņēmies Ls 100, nosakot kredīta atmaksas termiņu 7 dienas, t.i., līdz 2012.gada 19.jūnijam, maksājot procentus par 7 dienām - Ls 7. Atbildētājs vēl 3 reizes veicis kredīta atmaksas termiņa pagarinājumu, nosakot procentus par kredīta lietošanu 28 dienu laikā – Ls 20, kredīta atmaksai nosakot termiņu līdz 2012.gada 4.septembrim. Prasītāja norādījusi, ka ne noteiktajā termiņā, ne arī pēc tam kredīta atmaksu /pers. A/ nav veicis. Atbildētājs nav atmaksājis prasītājai kredīta summu Ls 100 un nav samaksājis procentus, kas, prasītājas ieskatā, aprēķināmi Ls 20 apmērā par 28 dienām x 10,5 periodu skaitu, t.i., par laiku no 2012.gada 7.augusta līdz 2013.gada 28.maijam – Ls 210, ko SIA „Ātrais kredīts" samazinājusi līdz kredīta summas apmēram Ls 100. Prasībā norādīts, ka par samaksas kavējumu atbildētājs apņēmies maksāt kavējuma naudu/līgumsodu 1% apmērā no nesamaksātās summas dienā. Atbildētājs kavējis 266 dienas, laikā no 2012.gada 5.septembra līdz 2013.gada 28.maijam, un prasītāja aprēķinājusi kavējuma naudu Ls 266, ko samazinājusi līdz Ls 200.

Prasībā norādīts, ka, sakarā ar atbildētāja saistību nepildīšanu, prasītāja Liepājas tiesas zemesgrāmatu nodaļā iesniegusi pieteikumu par saistību izpildi no parādnieka brīdinājuma kārtībā, samaksājusi tiesas izdevumus, kas saistīti ar lietas izskatīšanu Ls 5,25. Pieteikums atstāts bez izskatīšanas, tādējādi, prasītājas ieskatā, tai radīti zaudējumi Ls 5,25 apmērā.

SIA „Ātrais kredīts" norādījusi, ka aizdevēja savas saistības pret aizņēmēju izpildījusi un izsniegusi kredītu, bet aizņēmējs savas līgumsaistības nav pildījis, kavējis līgumā paredzēto maksājumu izpildi, nav atmaksājis aizdevuma summu, pielīgtos procentus un kavējuma naudu.

Prasītāja aprēķinājusi atbildētāja neizpildīto saistību apmēru un cēlusi prasību tiesā, lūdzot piedzīt no atbildētāja kredīta parādu Ls 100, procentus Ls 100, līgumsodu Ls 200 un zaudējumus Ls 5,25, kopā Ls 505,25, kā arī - radītos tiesāšanās izdevumus Ls 64,09 kopsummā, lūdzot atzīt prasītājas tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos 6% no 100 gadā no neatmaksātās kredīta parāda summas Ls 100 līdz sprieduma izpildei, samaksas veikšanai atbildētājam norādot prasītājas norēķinu kontu bankā. Prasība pamatota uz Civillikuma (turpmāk – CL) 1425., 1587., 1588., 1716., 1720., 1753., 1756., 1764., 1779., 1843., 1934., 1943., 1946.p. un Civilprocesa likuma (turpmāk – CPL) 26.p.1.d., 34.p.1.d., 250.^{19}., 250.^{20}.p. /l.l.2.-4./.

Atbildētājs /pers. A/ rakstisku paskaidrojumu lietā nav sniedzis.

Iztiesājamā civillieta kā maza apmēra prasība izskatāma prasības tiesvedības kārtībā pēc vispārējiem noteikumiem, ievērojot Civilprocesa likuma (turpmāk – CPL) 30.^{3} nodaļā paredzētos izņēmumus.

Par uzsākto tiesvedību un lietas iztiesāšanu rakstveida procesā atbildētājam paziņots, atbilstoši CPL 56., 56.^{1}.p. noteikumiem, nosūtot tiesas dokumentus un paziņojumu uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietu /adrese/, kur atbildētājam ir pienākums būt sasniedzamam /l.l.22.-23., 26., 30.-31./. Nekādi lūgumi, iebildumi no atbildētāja lietā nav saņemti, prasība nav apstrīdēta.

Ievērojot CPL 10.p., puses savas procesuālās tiesības civilprocesā realizē sacīkstes formā. Saskaņā ar CPL 93.p.1.d., katrai pusei ir jāpierada tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus, prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība, atbildētājam – iebildumu pamatotība.

Saskaņā ar CPL 96.p.5.d., pusei nav jāpierāda fakti, kurus likumā noteiktā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse. Savukārt, tiesa, saskaņā ar CPL 97.p.1.d. novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

Tiesa konstatē, ka starp SIA „Ātrais kredīts" kā aizdevēju un atbildētāju /pers. A/ kā aizņēmēju noticis aizdevuma darījums /l.l.9.-12., 14.-15./, ievērojot CL 1934.p. Saskaņā ar CL 1943.p., no aizdevuma līguma aizdevējam izceļas prasījuma tiesības uz līguma izpildīšanu un, saskaņā ar CL 1946.p.1.d., tiesības prasīt pielīgto procentu samaksu par aizdevuma lietošanu, par ko puses vienojušās, atbilstoši CL 1753.p.

Lietā ir pierādīts, ka atbildētājam izsniegtā aizdevuma summa ir Ls 100 /l.l.13./.

No pušu noslēgtā līguma noteikumiem (ar pielikumu) un iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem, tiesa konstatē, ka atbildētājs aizņēmies no prasītājas Ls 100 ar atmaksas termiņu līdz 2012.gada 4.septembrim, t.i., uz 28 dienām un par aizdevuma lietošanu norādītajā 28 dienu laikā, apņēmies samaksāt kredīta procentu summu Ls 20 kopā ar kredītu Ls 100 apmērā, t.i., kopā Ls 120. Nekāda cita procentu maksa līgumā nav noteikta. Šādos apstākļos, prasība apmierināma daļā par neatmaksātās kredīta summas Ls 100 un pielīgtās procentu summas Ls 20 piedziņu, bet daļā par procentu prasījumu Ls 80 apmērā noraidāma kā nepamatota (Ls 100 – Ls 20 = Ls 80).

Atbilstoši CL 1759.p., procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata - par svešas naudas lietojumu, kā arī - par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs, šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem. Saskaņā ar CL 1760.p., likumiskie procenti prasāmi kopā ar galveno saistību.Atbilstoši CL 1765.p., likumiskie procenti aprēķināmi seši procenti no simta gadā. Tādējādi, apmierināms prasītājas lūgums atzīt SIA „Ātrais kredīts" tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos 6% gadā no kredīta parāda Ls 100 līdz sprieduma izpildei.

Puses, saskaņā ar CL 1716.p., līguma 6.1.p. vienojušās par līgumsoda samaksu 1% apmērā no nesamaksātās kredīta summas dienā. Prasītājas aprēķināto un līdz Ls 200 samazināto līgumsoda apmēru tiesa vērtē kā nesamērīgu un, ievērojot labas ticības principu, jaunākās atziņas judikatūrā (LR Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 30.janvāra spriedums lietā Nr.SKC-644/2013) un tiesu praksi, uzskata par nepieciešamu piedzenamo līgumsoda apmēru aprobežot ar kredīta summas apmēru, t.i., Ls 100. Pārējā daļā, t.i., par līgumsoda Ls 100 piedziņu prasība noraidāma kā nepamatota (Ls 200 – Ls 100 = Ls 100).

Prasība noraidāma daļā par zaudējumu Ls 5,25 apmērā piedziņu. No lietas materiāliem redzams, ka prasītāja, iesniedzot tiesā pieteikumu par saistību izpildi no parādnieka brīdinājuma kārtībā, samaksājusi tiesas izdevumus, kas saistīti ar lietas izskatīšanu Ls 5,25 /l.l.18/. Pieteikums atstāts bez izskatīšanas /l.l.17./. Ievērojot CPL 406^{6}.p.3.d., ja brīdinājuma kārtībā iesniegtu pieteikumu tiesa atstāj bez izskatīšanas, samaksāto valsts nodevu atmaksā vai tā tiek ieskaitīta, ja prasību ceļ prasības tiesvedības kārtībā. Šī norma neattiecas uz izdevumiem, kuri samaksāti saistībā ar lietas izskatīšanu, bet gan tikai uz samaksātās valsts nodevas atmaksu vai ieskaitu. Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi citā lietā nav atzīstami par zaudējumiem sakarā ar celto prasību. Prasītāja, iesniedzot pieteikumu par saistību izpildi brīdinājuma kārtībā, realizējusi savu subjektīvo gribu un prasītājas samaksātie Ls Ls 5,25 nav uzskatāmi par zaudējumiem CL Saistību tiesību daļas 8.nodaļas normu izpratnē. CL 1779.p. noteikts, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis. CL 1775.p. noteikts, ka jāatlīdzina katrs zaudējums, kas nav nejaušs. CL Saistību tiesību daļas 8.nodaļā noteikts, ka zaudējuma atlīdzības pienākums iestājas tikai tad, ja ir konstatēti vismaz četri priekšnoteikumi (atlīdzības pamati), t.i., personas prettiesiska rīcība (darbība vai bezdarbība), šīs personas vaina, zaudējumu esamība un to konkrēts apmērs un cēloniskais sakars starp prettiesisko rīcību un zaudējumiem, līdz ar to, prasība daļā par Ls 5,25 zaudējumu piedziņu no atbildētāja noraidāma.

Saskaņā ar CL 1587.p., tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto un, ievērojot CL 1590.p., katrai pusei ir tiesības prasīt saistības izpildījumu no otras puses.

Ievērojot minēto, atbildētāja /pers. A/ saistības pret SIA „Ātrais kredīts" izpildāmas, atbilstoši līguma noteikumiem, t.i., par neatmaksātā kredīta parāda summas Ls 100, par laiku no 2012.gada 7.augusta līdz 2012.gada 4.septembrim, t.i., par 28 dienām aprēķināto procentu Ls 20 un līgumsoda Ls 100, kas kopā sastāda Ls 220, un, pamatojoties uz CPL 41.p.1.d., prasītājai radīto tiesāšanās izdevumu Ls 53,30 apmērā, tostarp, proporcionāli apmierināmai prasības summai aprēķinātās valsts nodevas, bet ne mazāk kā Ls 50 un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu Ls 3,30 piedziņu. Nosakāms, ka atbildētājam samaksa veicama prasītājas norādītā norēķinu kontā bankā.

Atzīstamas SIA „Ātrais kredīts" tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos 6% no 100 gadā no neatmaksātās kredīta parāda summas Ls 100 par laiku līdz pilnīgai tiesas sprieduma izpildei.

Pārējā prasības daļā, t.i., daļā par procentu Ls 80, līgumsoda Ls 100 un zaudējumu Ls 5,25, t.i., kopā par Ls 185,25 un, atbilstoši – prasītājas samaksātās valsts nodevas daļas Ls 10,79 piedziņu prasība noraidāma kā nepamatota (Ls 60,79 – Ls 50 = Ls 10,79).

Ievērojot CPL 42.p.1.d., no atbildētāja par labu valstij piedzenami ar tiesas dokumentu un paziņojumu nosūtīšanu saistītie izdevumi Ls 0,78 /uzziņa/, kuru samaksu prasītāja sākotnēji nav veikusi /Ls 4,08 – Ls 3,30 = Ls 0,78/.

Atbilstoši CPL 204.^{1}.p., nosakāms labprātīgas sprieduma izpildes termiņš 10 dienas.

Pamatojoties uz teikto un vadoties no CPL 189.-193., 195., 199., 204^{1}., 250.^{18}., 250^{25}.p.,

tiesa nosprieda:

no /pers. A/ par labu SIA „Ātrais kredīts" piedzīt kredīta parāda summu Ls 100 (viens simts lati), procentus par laiku no 2012.gada 7.augusta līdz 2012.gada 4.septembrim Ls 20 (divdesmit lati), līgumsodu Ls 100 (viens simts lati) un tiesāšanās izdevumus Ls 53,30 (piecdesmit trīs lati un trīsdesmit santīmi), kopā **Ls 273,30** (divi simti septiņdesmit trīs lati un trīsdesmit santīmi).

Noteikt, ka /pers. A/ samaksa SIA „Ātrais kredīts" veicama norēķinu kontā Nr.LV41HABA/konta numurs/ AS „Swedbank".

Atzīt SIA „Ātrais kredīts” tiesības no /pers. A/ saņemt 6% (seši procenti) gadā no kredīta parāda summas Ls 100 (viens simts lati) līdz sprieduma izpildei.

Prasību noraidīt daļā par procentu Ls 80 (astoņdesmit lati), līgumsoda Ls 100 (viens simts lati), zaudējumu Ls 5,25 (pieci lati un desmit santīmi) un valsts nodevas Ls 10,79 (desmit lati un septiņdesmit deviņi santīmi) piedziņu.

No /pers. A/ par labu valstij piedzīt ar tiesas paziņojumu un dokumentu nosūtīšanu saistītos izdevumus Ls 0,78 (septiņdesmit astoņi santīmi).

Noteikt labprātīgas sprieduma izpildes termiņu 10 (desmit) dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 30 (trīsdesmit) dienu laikā kasācijas kārtībā LR Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā, sūdzību iesniedzot Liepājas tiesā.

Tiesnese L.Laure